

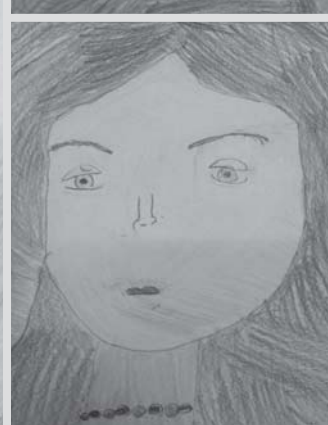
ÓHEGY-HÍREK

ÓBUDA HEGYVIDÉKIEK EGYESÜLETÉNEK LAPJA • XXV. ÉVFOLYAM 4. SZÁM • 2020. MÁJUS

MARADJ OTTHON!

ÜNNEPELJ SZŰK CSALÁDI KÖRBEN

Ajándékozd meg szereteteddel
egyetlen Édesanyádat – az anyák napján
öleld át gyermekedet – a gyermekek napján

A rajzokat az Erdőalja úti Általános Iskola 4. b osztályának diákjai készítették a legutóbbi anyák napja alkalmából, szeretettel gondolva Édesanyjukra – a fotókat Mikes Kriszta készítette.

Wágner Judit

Édesanyám

Mindenkinek az édesanyja
legszebb a világon.
Kire először rápillantott,
Mosolyogni látott.

Önfeledten boldog arcát
Sohasem felejtjük.
Beleivódott a szívünkbe,
Átitatja lelkünk.

Feltétel nélküli szeretet.
Sorolhatnám untig:
Vigasztal, ápol és meggyógyít,
Hívó szóra ugrik.

Számíthatasz rá, nem mond nemet.
Bírja erőn felül.
Ha nincs is melletted, mégis
Ott van szüntelenül.

Gondoljunk édesanyánkra,
Öleljük szorosán!
Tartozunk mi köszönettel
Nekik sokszorosan.

Hogyan tovább?

Az igazságos, altruista társadalmi modell, ahol az egyén a közösség szolgálatát önzetlenül ellátó belső alkotó egység, már az ősi kabbalista és a későbbi kommunista filozófiákban is megvalósítandó célként szerepelt. Sajnos ez a törekvés a történelem során utópiának bizonyult, mely az emberi egó miatt rendre elbukott. A modell azonban szinte mindegyik vallás tanításai között fellelhető, továbbá a rendszerelmélet egyik sarkalatos pontja is. Egy viszonylag egyszerű, általunk épített műszaki rendszer sem lenne működőképes, ha az alkatrészei, részegységei nem a befoglaló egész ellátását szolgálnák. Ha ez mégis bekövetkezne, jön a szerelő... Ugyanez tapasztalható például az emberi szervezetben, ahol a szerveink, sejtjeink mind-mind a közös egység ellátását, és egymást hivatottak szolgálni. Ha mégsem, működésbe lép az immunrendszer, jön az orvos... Mivel ez természeti alap-törvény, minden léptékben, így a társadalomra, az emberiségre, a bioszférára, stb ..., az Univerzumra is érvényes. A szolgálat azonban nem szolgálatot, hanem a rendszerfeladat ellátásának szabadságát jelenti (normális esetben). Az emberiség nagy kihívása: az egyedfejlődéshez szükséges egó, és a rendszerfeladat összehangolása. Az evolúciós fejlődés nem lineárisan történik, hanem kvázi-lineáris szakaszok és hirtelen minőségi ugrások váltakozásával. Ha egy lineáris szakasz nem tud tovább haladni, jön a minőségi ugrás. Ezt az utóbbi években elért génkutatási eredmények is igazolták (pl. Bruce Lipton sejtmembrán elmélete).

A kényszerszünet előrehaladtával egyre gyakrabban elhangzó kérdés: „Mikor tud a gazdaság, a társadalom visszatérni a normális kerékvágásba?” Ha ez alatt az általános erkölcsi, gazdasági, elosztási, túlnépesedési, ökológiai és klímaválságban levő fogyasztói társadalom COVID-19 előtti állapotát értjük, valószínűleg és remélhetőleg soha. Néhány WWF, WFP, FAO adat a helyzet illusztrálására:

- 1970 és 2018 között a bolygó állatállományának a 2/3-át, a rovarok 75%-át, a tengeri élővilágának 49%-át eltűntettük,
- Az erdőségek 46%-át kivágtuk (évente egy magyarországi trópusi őserdőt irtunk ki)
- A Föld hőeloszlását meghatározó óceáni áramlatok kapacitása 30%-ra esett vissza,
- A világ országainak eladósodása elérte a világ GDP-jének 82%-át, melynek legnagyobb részét az USA halmozta fel,
- 1,4 milliárd ember él napi 1 dollárból,
- Miközben a COVID-19 áldozatainak száma 4 hónap alatt 150 000-re tehető főként az idős, más betegségben is szenvedők köréből, naponta 18 000 egészséges gyermek hal éhen a világon.

A „normális kerékvágás” az lenne, ha az emberiség ellátna rendszerbeli feladatát, és ehhez a lehető legkevésbé terhelné a befoglaló hálózatot, de mindenképpen a bioszféra megújulóképességén belül fogyasztana. (Jelenleg világátlagban kétszeres túlfogyasztásban vagyunk, de vannak országok, ahol ez a szám 15-szörös). Ahogy mi kívülről látjuk a mikrobák, növények, rovarok, állatok rendszerben elfoglalt helyét és feladatát, habár ők nem tudnak róla, az ismert természeti törvények az emberiség számára is pontosan kijelölik azokat, még ha nem is veszünk róla tudomást. Rendszerfeladataink ismerete az emberi tevékenységek tudatos tervezése és értékelése szempontjából rendkívül fontos. Vannak általános, az Univerzum minden résztvevőjére érvényes, és vannak speciális, az emberi létformához kapcsolódó feladataink.

Általános rendszerkövetelmények, melyek nélkül semmilyen szerveződés nem tud fennmaradni, fejlődni:

- A rendszer egészének, illetve a kapcsolódó hálózati elemeknek a szolgálata
 - A hálózati rendezettség (harmónia, negentrópia) csökkentésének (fogyasztás) és növelésének (termelés) pozitív mérlege.
- Egyes vallások megfogalmazásában: pozitív karma.

Speciális rendszerfeladatunk:

- A tudati fejlődés kiteljesítése a harmóniát növelő egységtudati állapot felé,
- Az elfogyasztott (durvább, kisebb rendezettségű, anyagi) energiaformák átalakítása magasabb rendezettségű, szellemi energiaformákká.

Az, hogy az utóbbi évszázadban a fejlődést jószerivel a technikai fejlődésre koncentráltuk, annak tudható be, hogy a műszaki berendezéseink fejlesztése, tervezése az ismert természeti törvények figyelembe vételével történik, ezért sikeresnek mondható. Egyetlen eszköz sem működik, ha akár csak egy alkatrésze is ellentmond egy természeti törvénynek. Ez a biológiai, orvosi technológiákra is érvényes. Sajnos az eredeti rendszerfeladataink ellátásához, az optimális társadalmi, gazdasági struktúrák kialakításához meg sem próbáljuk a vonatkozó ismert természeti törvényeket értelmezni, alkalmazni. Azokat még mindig a fogyasztási szokások, érdekvizonyok, vagyis az egó alakítják. Ezért jött létre a fejlett technika – fejletlen tudat ön és közveszélyes párosítása. Gyermekek kezében az olló... 1945 és 2012 között 44 000 hirosimainak megfelelő erősségű regisztrált kísérleti atomrobbantást hajtottak végre, nem beszélve a már elismerten hadrendbe állított időjárás-befolyásoló fegyverek (HARP) kifejlesztésének (és esetleges alkalmazásának?) ökológiai, klimatikai következményeiről. Egyes tudósok szerint még örülhetünk is az

atomrobbantásoknak, mert az általuk előidéztet atomtél-hatás jelentősen fékezte a globális felmelegedést, ami anélkül már jóval nagyobb lenne. No comment... Már jelenleg is rendelkezésünkre áll minden olyan eszköz, technológia, ami eredendő rendszerfeladataink zökkenőmentes ellátásához szükséges. Csak hát az a fránya tudat, azt kellene hozzáemelni. A pszichológiai gyakorlat azt mutatja, hogy a nagy traumák, katasztrófa-helyzetek rövid idő alatt is nagy tudati változásokat képesek előidézni. Talán most itt a lehetőség?

Ha egy energia-idő grafikonon ábrázoljuk a bioszféra megújulóképességét, és az emberiség fogyasztását, egy exponenciálisan (rohamosan) csökkenő, és egy exponenciálisan emelkedő görbét kapunk. A két görbe 1970-nél keresztezi egymást, és egy nem túl távoli idő-asszimptótához simul, amit nem lép túl. Mit jelenthet ez? Közéleg a világvége? A helyzet rendeződésének van egy matematikai és egy biológiai megoldása.

A folyamat matematikai módszerrel úgy fordítható vissza, és idézhető elő ismét fenntartható állapot, ha előjelet váltunk, vagyis ellenkezőképpen fogyasztunk, mint eddig. A környezetünket nem terheljük, hanem tápláljuk. Lássuk be, erre jelenleg vajmi kevés esélyünk van. Szerencsére a jelenség a biológiában jól ismert. Pontosan ez játszódik le a magban, gubóban, tojásban, anyaméhben, stb., az ugrásszerű minőségi változások előtt. Az egyszerűség kedvéért vegyük a tojás példáját. Az embrióknak kezdetben minden feltétele adott a növekedéshez: megfelelő környezet, táplálék, hely, stb. Ahogy fejlődik azonban a kis élőlény, a környezeti feltételek a tojáson belül rohamosan romlanak, végül teljesen elfogy minden. A helyzet reménytelennek látszik, míg meg nem reped az eddig biztonságot jelentő burok. A kitörés fájdalommal jár, de utána az új élet elfoglalja helyét a Nagy Egész rendszerében, és elláthatja eredeti rendszerfeladatát. Ha valaki összefüggést vél felfedezni a leírtak, és az emberiség mai helyzete között, az lehet, hogy nem a véletlen műve. A tojás héja esetünkben az egó, ami véd a tudati fejlődés kezdeti szakaszában, de később börtönünkké válna elválaszt a befoglaló rendszertől, eredendő feladatunk szabad ellátásától, illetve a természet gondoskodó ölelésétől.

A COVID-19 által előidéztet világjárványt, ami életmódjának gyökeres megváltoztatására kényszerítette az emberiség jelentős részét, úgy is felfoghatjuk, mint az első nagyobb repedést a tojáshéjon. Ha most a rés befeltozására koncentrálnunk, vagyis megpróbálunk visszatérni az előző „normális kerékvágásba”, csak rabságunkat és szenvedéseinket hosszabbítjuk meg értelmetlenül. Ha viszont ezt a világtraumát felhasználva a kitörésen munkálkodunk, és az új, teljesebb életre készülünk, talán jobban járunk. SZERINTEM...

Dr. Brezovits László

Az ALERTON Klub

Született 2004-ben, mikoris Dóránk, aki fékezhetetlen szervezőkészségéről ismert, rávett még öt meglett családanyát, hogy táncoljon kán-kánt. Sőt, Raffit is - akinek táncos múltja közismert - meggyőzte, hogy ennek a vidám társaságnak koreográfiát készítsen, és be is tanítsa őket. A produkciót a hazai pálya előnyeinek szökőárja a siker csúcsaira emelte, és ezzel eldöntetett a sorsunk.

Az ALERTON Klub nevet azonban csak 2005-ben találtuk ki, a keresztelő így egy évvel később lett. A névről annyit, hogy mozaik szó, jelentését fedje jótékony homály. Raffi barátónk és korrepetitorunk Ausztráliában talált egy "Allerton" nevű kocsmát... De egyöntetűen állíthatjuk, hogy mindenfajta egyezés a véletlen műve...

Ezekben a táncos produkciókban igazán a felkészülést élvezzük a legjobban. Engem mindig csodálattal tölt el az a folyamat, amikor emberek szabadidejüket és egójukat feláldozva egységbe kovácsolódnak, és a közös cél érdekében erőfeszítéseket tesznek. Ilyenkor átérzem, hogy a közösség mennyivel több, mint az egyének összessége.

Immáron 16 éve táncolunk együtt, és azóta is barátok vagyunk, és leszünk is, remélem még sokáig változatlan, vagy inkább bővülő létszámban, hiszen a 16 év alatt csak egyetlen barátónk hagyott itt bennünket, ő is csak az elköltözés kényszere miatt, viszont azóta négy új tagunk is lett. Azóta a koreográfus-korrepetitor Raffi is kapott segítséget Holup Orsi személyében, hiszen egyre nehezebb velünk boldogulni! De a hazai közönség továbbra is lelkesen bíztat bennünket kisebb-nagyobb hibáinkat elnézve.

Sokféle műfajban állítottunk színpadra produkciókat a revütánctól a néptáncokig nagy lelkesedéssel és mindig a szórakoztatást célul tűzve. A kán-kán után a Chorus Line, a Mamma Mia, a „Riszálom” (a Madagaszkár című film zenéjére), bajor sörtánc, délszláv cigánytánc, Kalinka, menüett, charleston, és még sok vicces tánc került színpadra. Talán felsorolni sem érdemes, hiszen aki látta, emlékszik, vagy igyekszik elfelejteni, aki meg nem látta, annak úgyszólván hiába mesélnék. Eddig csak az egyesület rendezvényein léptünk fel, bár egyszer az év civil egyesületének díjkiosztóján is eljártunk a bajor sörtáncot, így köszönvén meg az díjat, és adván ízelítőt egyesületünk vidámabb oldaláról. Ennek alapján meghívtak bennünket egy turnéra a kerületi öregek otthonaiba, de aztán végül nem lett belőle semmi.

Ha éppen nem készülünk valami fellépésre, akkor is hetente összejárunk mindannyiunk közös nappalijában, a Tátorhegyi Népházban. Hogy mi tart minket össze? Annak ellenére, hogy mindannyian mások vagyunk, összetart minket a tánc szeretete, a humorérzék, és az egymás iránt érzett őszinte megbecsülés. Mert együtt minden könnyebb.

Cseresznyák Veronika

Raffi az ausztrál ALLERTON kocsmá nevtáblája előtt

Chorus Line revü tánca az Óhegy Farsangon - 2006

Bajor sörtánc az Óhegy Farsangon, később Békásmegyeri Közösségi Házban - 2013

Kertről – másképp

„Itthon vagyok.

*S ha néha lábamhoz térdepel
egy-egy bokor, nevét is,
virágát is tudom”*

Ezekben a napokban sok minden átértékelődik. Fenti, Radnóti Miklós verséből vett idézet eredetileg nem napjainkról szól – és mégis. A művészi alkotások mindenkinek mást mondanak. Ez a két verssor most megszólította bennem a kertészt.

„Maradj otthon”: tehát itthon vagyok, és kertészkedem, kertészkedem, kertészkedem. Persze, eddig is örömmel tettem, egyfajta hobbiként. Napsütés, jó levegő, mozgás, egészség, meditáció. Minden egyben, amire rávetült egy mélyebb árnyalat. Leszűkültek lehetőségeink, bizonytalanabbá vált minden, nehéz tervezni hosszabb távra. Ilyenkor az ősöktől örökölt tudás, életésztön eggyel előrébb lép, helyet kér gondolatainkban.

Ha hallgatunk erre a hangra, és lehetőségünk is van rá, levonjuk a tanulságot. Tehát: itt a tavasz, éled a természet, ideje vetni valamit. A kis mag a földben tudja, mi a dolga, és ki sem kell tenni a lábunkat otthonról.

Amit magunk nem tudunk, nem akarunk megtermelni, ahhoz az üzletben, piacon hozzájuthatunk. Eddig ez magától értetődő volt. A közelmúltban kiderült, ez a fajta biztonság sem állandó. Mert ugye: ki mint vet, úgy arat.

A „kosárközösség” fogalma nem teljesen ismeretlen. Bevásárló közösségeket jelent, melyek a helyi termékek forgalmazására jöttek létre. Ennek szinte ellentétét képezik a nagy bevásárló központok polcai, ahol egy helyen kényelmesen megvehetünk mindent. De mit is? Nagyrészt a multik hazájában kevésbé eladható termékeket, illetve nagyüzemi zöldségeket, gyümölcsöket. Kisebb részben forgalmaznak már magyar árut, mert keresik a vásárlók, mert profitnövelő. És ez a profit átlépi határainkat, meg sem áll a multik szülőföldjéig.

A magyar áruért pedig nem kell elzarándokolni a bevásárló központokba. A kosárközösségekbe tömörült kistermelők már házhoz szállítják, amit megtermeltek. Ez is új értelmet nyert. A rendeletekkel összhangban otthon maradhatunk anélkül, hogy megfosztanánk magun-

kat a friss saláták, gyümölcsök élvezetétől. Hozzájuthatunk ahhoz, ami kertünkben nem terem meg, vagy más okból nem tudjuk előállítani.

Ha valaki egész évben narancsra, mangóra, banánra vágyik, náluk ne keresse. Ha igényeinket átgondoljuk, jelen helyzetéhez közelítjük, rájövünk, ezek hiányában is lehet teljes az életünk. Minden megterem a környezetünkben, amire szükségünk van – mindig is így volt. A magyar kisgazdaságok szándékuk szerint abból élnek, amit nekünk eladnak. Bevételeiket itthon költik el, a profit itthon marad, mindenki jól jár.

Mindezen közben pedig kint

süt a nap, esetleg esik az eső. Mindkettőnek örülhetünk. Ha saját kertünk van, és veteményeztünk, azért. Ha mások termelnek nekünk, akkor azért szeretjük az időjárás változásait. A természet megújul, teszi a dolgát, nekünk csak bele kell simulni ebbe a rendbe.

Zárszóként József Attilát idézem. Láthatjuk, hogy kikelet idején olykor a költőt is megkísérik a kertészkedés örömei:

*„Kertész leszek, fát nevelek,
kelő nappal én is kelek,
nem törődök semmi mással,
csak a beojtott virággal.”*

A vers tavasszal, áprilisban született, 95 évvel ezelőtt

Mikóné Ormos Márta

Óbuda klímastratégiája és véleményezése

A klímaváltozás nem rémhír. Egész közeli valóság, ami most történik és hatását minden nap átéljük. A klímaváltozás a föld átlaghőmérsékletének emelkedésén túl az időjárásban olyan változásokat idéz elő, mely hatással van az emberi életre. A klímaváltozás számos területen érezhető hatását és fokozatosan változtatja meg lakóhelyünket és életkörülményeinket.

A klímaváltozással való szembenézés nem csak a környezeti változások, de sokkal inkább saját felelősségünk felismerését jelenti. Nézzünk szembe azzal a ténnyel, hogy a mai ember életvitele hatalmas terhet ró a bolygóra, és a mindennapos kényelmünk biztosításának számos aspektusa gyorsító erővel hat a globális felmelegedésre. Saját felelősségünk továbbgondolása lehetőségeket és kihívást jelent! Ha változtatunk az életmódunkon és csökkentjük életvitelünk károsanyag-kibocsátását vagy ökológiai lábnyomát, akkor, mégha kis lépésekben is, de hatással tudunk lenni a klímaváltozásra – azaz lassítani tudjuk azt.

A klímastratégia megalkotásának két fő célja van.

Az egyik célja, hogy sikerrel tudjunk al-

kalmazkodni a megváltozott körülményekhez, vagyis a stratégia alapja helyzetünk felismerése, értékelése és az alkalmazkodás terve.

A stratégia másik fontos eleme a megelőzés. Bizonyított, hogy a klímaváltozás sebességében szerepe van az emberi tevékenységnek, ezen belül pedig a szén-dioxid kibocsátásnak. Ezért a stratégia célja, hogy a benne foglalt intézkedések végrehajtása révén olyan irányban változtassa életünkön, hogy csökkenjen szén-dioxid kibocsátásunk, ezzel lassítva a klímaváltozás ütemét.

2019-2020 folyamán Budapest III. kerülete, Óbuda-Békásmegyér Önkormányzata a KEHOP pályázat támogatásával kidolgozta helyi klímastratégiáját, amely több szakértő, szakmai szervezet és az Önkormányzat szoros együttműködésében formálódott meg. A stratégiaalkotási folyamatot az Óbuda-Békásmegyér Városfejlesztő Nonprofit Kft. koordinálta Zábrádi Zsolt geográfussal, aki a stratégia véleményezési változatát elkészítette.

A stratégia három fő egységre tagolódik, melyeket természetesen számos alfejezetre

és kapcsolódó témára lehet még bontani.

- Helyzetelemzés, helyzetértékelés – Hol tartunk most?
- Célkitűzés (alkalmazkodás és megelőzés) – Mi a célunk ebben a helyzetben?
- Célok megvalósításának intézkedési, végrehajtási terve – Milyen lépésekkel érhetjük el a kitűzött célokat?

Az alkotók munkájukhoz felhasználták a korábbi lakossági kérdőíveken, és a klímakörök alkalmával megfogalmazódott véleményeket. A stratégia teljes véleményezési változata olvasható a www.obvf.hu honlapon.

A végleges kimunkáláshoz az Önkormányzat várja a lakosság véleményét, melyhez „Véleményezési kérdőív” készült, és amely szintén a fenti honlapon olvasható. A **véleményezési határidő 2020. május 20.** Az Önkormányzat szeretné, ha minél több kerületi lakos élne a lehetőséggel. Kéri, hogy minél többen írják meg véleményüket, gondolataikat, ötleteiket, és a véleményezés lehetőségét osszák meg szomszédjaikkal, egy-egy kerületben élő ismerősükkal, hogy a stratégia minél több véleményezés révén véglegesedjék!

Zsömle biciklitúrán

Jó barátom és szomszédom, a másfél éves Vizslafalvy Zsömle nemrégiben kiesett a kerékvágásból. A gazdi egy délután korábban jött haza a munkából, hogy szedjék magukat a kutyussal és az erdőben elkapják még az utolsó langyos novemberi percekét. Ne kiindultak, föl a hegynek, a gazdi 12 sebességes drótszámarán, a blöki négy lábon. Zsömi szaglásozott, nyomot fogott illó módon a lenti vaddisznówellneszben, orra lenn. Gazdi fönn, már majd a hegytetőn vette észre, hogy hű társa nincs vele. Mindkettő kereste a másikat, csak épp az ellenkező irányban, a gazdi fönről felfelé kiabált, a kutya letről lefelé vonyított. Ebbe a kórusba érkeztem én karnagnak, amúgy kiskosztümben, körömcipőben. Segéd-

karnagyom a gazdi felesége volt, aki a munkahelyéről telefonon keresztül tudatta velem a történeteket, urával pedig, hogy megvan a kutya, a kutyával pedig, hogy jöjjön hozzám. Zsömi azonnal észrevett az erdő aljából és homlokát ráncolva odaszaladt hozzám, elmondta, mi történt vele. Odafutott a kapujukhoz. Haza akart menni, csak ezt mi, emberek nem értettük és nem is hittük el neki. Ezzel okoztunk egy kis galibát.

A bezárt kapun a kutya nem tudott bemenni, ezért a kertemen keresztül próbálkozott, de én bezártam a konyhába. Nyugtalanágát pörköltzsafttal korrumpáltam. Megérkezett a gazdi, csapzottan, biciklis kobakkal a fején, ijedten, pedig a nagyja még csak most következett az

ijedelemnek. Én a grabancánál fogva adtam át Zsömit, de a gazdi elengedte és beszélgetni kezdett. Zsömi viszont haza akart menni, ezért elrohant és a kerten keresztül próbálkozott. A madárbarát rekettésben eltűnt és kisvártatva a negyedik szomszéd kertjéből hallottuk zörgését az avarban.

A harmadik szomszéd, akinek a kertjében kiabáltunk, én kiskosztümben, a gazdi pedig bicikliskobakban, egyből ott termett, hogy segítsen. Amúgy Dezső szomszéd már szokva van az ilyesféle kalandjainkhoz. Hozta természetes létráját, azt a szomszéd kis bódéjának támasztva felzavarta a gazdit, hogy hozza át a rémült blökit. Ott rimázkodott a gazdi a létra tetején, a kutya ijedten ette az én pörköltömet, amit feláldoztam, de nem jött közelebb, én fogtam lenn a létrát kiskosztümben, Dezső pedig, ké-

résemre, csillogó szemekkel élmenybeszámolót tartott felesége barcelonai kirándulásáról.

Egyszer csak a negyedik kert tulajdonosa csendesen tudakozódott a felső traktusból, hogy segíthet-e. Dezső jobbnak látta tudatni kedves és rég nem látott szomszédjával a dolgok állását, felmászott egy fokot a létrára, onnan kukucska kedves nyugtató hangon eképp szólott vala: Jó napot, Németh Úr! Csak mi vagyunk, minden rendben!

Hát, ha rendben, akkor rendben. Gazdi le a létráról a másik oldalon, kutya megfogva, mindenki ment haza vacsorálni a saját portájára. Hazaérve láttam Zsömi pofáján a méltatlankodást a kergetőzésért, hiszen ő végig haza akart menni magától is!

Mindezt lejegyeztem amúgy kiskosztümben, körömcipőben:

Diósi Vali

A csend...

Nagyon sokféle tud lenni. Néha direkt vágyunk is rá. Forduljunk a természethez, ott hogy is van jelen? A víz csendje: elmehetünk pecázní. A jó fogás miatt feltétlenül kell a csend. Erdei sétáinkon a természet csendjét keressük. Ám a halotti csend, a süket csend, a magány csendje? Hát nem is tudom...

A világirodalom jeleseit is mindig foglalkoztatta, megihlette a csend.

'A csendes amerikai', a 'Csendes Don', 'A csend világa' és Homoki Nagy István alkotta természetfilmek, stb. Gondoljunk csak bele, mennyi élményt, ismeretet adott!

Aztán a 'Csendes éj' bájos dallama hányszor hozott áldott hangulatot. Hogy aztán kinek mitől támad mondanivalója? Ki tudja, kinek miért van szüksége rá, ki mit keres, kutat...

Ám amilyen csend most frissen ránk szakadt, ez sem akármí! Hogyan nevezhetnénk vajon? Tudja valaki? Lehetne a fegyelem csendje, mivel szeretnénk, nagyon is óhajtanánk, múltjon el ez az alattomos világvárvány a mihamarabb. Amit pedig a szakértők jónak tartanak, fegyelmezetten be kell tartani. Így aztán jó egészségben élhetjük túl a nagy félelmek korát. A félelem csendje ne kísértsen tovább!

Viszont itt a nagy dilemma: hogyan éljük meg a bezártságot?

Akinek kertje van, szerencsésebb. Van hova kimenni sétálni, tornázni, hallgatni a csendet. Gyönyörködhetünk a virágzó növényekben, élvezhetjük a régvárt tavaszi napsütést.

A korábban ülő munkát végző embernek kifejezetten jól jön most a fizikai munkába belekóstolni, amennyiben nekilátunk mindenfélét rendbe hozni az elhanyagolt kertben. Ez pedig kész fitness. Telepíthetünk ezt-azt. Még konyhakertre is gondolhatunk, időnk, mint a tenger. Nem kell lelátogatni a boltokba – adott időkorlátokat követve. Sóska, spenót, petrezselyem újhagyma, esetleg borsó, Juliska bab stb. teremhet nálunk. Megvalósulhatna az áhított 'biokert'.

Az is szerencsésnek mondhatja magát, akinek még van iskoláskorú csemetéje. Újratanulhatjuk velük a történelem zivatarait, a matek buktatóit, szépségeit és így tovább. Persze társasozhatunk, sakkozhatunk, dominózhatunk, előkerülhet a jó öreg 'Monopoly' is. Meséljünk a szokásokról, hagyományokról, családi mókás sztorikról. Ezeket színezzhetjük a régi fotókkal, diafilmeket is vetíthetünk érdeklődés esetén.

A fiatalok missziót teljesítenek, amikor ellátják szüleiket, a nagyiakat is: bevásárlás, telefonálás, skypeolás, integetés a kertkapuból stb., stb.

Nosztalgiaízhatunk is, jó zenéket hallgatva. Előkerülhetnek régi, szerelmes melódiák, melyeket valaha nagyon kedveltünk a párunkkal együtt, de zeneművek is, komoly- és könnyűzenei változatban. Ki mit tud?! És ha még hangszeren is játszunk? Kiállhatunk a balkonra és belemuzsikálhatunk a nagyvilágba ...

Azt se feledjük, változtatni kell, így nem mehet tovább, Földanya nem tűri a vad kizsákmányolást!

Az emberiség annyi mindent átélt már, remélhetőleg most is talpra tudunk állni. Emelt fővel túlélni a mostani keserves időket. Ha tervezve élünk, a jó szervezés meghozhatja a jó, a várt, a remélt boldog békeidőt!

Ám legyen az a vezérelv: változtatni kell rohanó életmódunkon, és annak következményein!

A végső konklúzió az lehetne, mint ahogy a mondás is tartja, 'Minden rosszban van valami jó, és a jóban is van valami rossz'. Úgy is értelmezhetnénk, ha jól balanszírozunk, meg fogjuk találni a boldogulásunkat. Ha pedig igaz hittel imádkozunk, a Megbocsátó Isten biztos meghallgat minket, és megsegít neves igyekezetünkben. AMEN.

W. Grass

Maradj otthon, vagy vidd haza!

Az elmúlt évtizedben sok kedves kutyás lakótársunk megszokta, hogy saját nylon zacskóval feltakarítja kedvence színes-szagos maradékát. A canis merga azonban a korlátozások ideje előtt és alatt sem, mindig landol a megfelelő helyen - például a szomszéd kukájában -, még akkor sem, ha korábban slankító fekete, vagy most divatosnak ítélt piros, sőt élénk citromsárgába is öltöztetik. Az ilyen mikulás csomagok rendszeresen az Erdőalja út Remetehegyi út sarkán gyűlnek - igen, az iskolánk tőszomszéd-ságában.

Roppant meglepő, amikor a jól ismert batyu a fából állított villanypózna öntött betonoszlopának tetején parkol mintegy 120-140 cm magasságban, kéz, szem és orr közelben. Az sem szebb, amikor a lyukas betonöntvény nyílásában helyezi el a gazdi a (legtöbbször piros) csomagot. Vajon mit gondol? Fészket raknak benne a madarak?!

Pestisjárvány Óbudán

Szomorú aktualitása is lehetne ennek a kis írásnak, de sajnos tudomásul kell vennünk, hogy a különböző világjárványok a 21. században sem kerülnek el az emberiséget és felelőtlenség lenne múltidőben beszélni a témáról. Közhely, de a járványok pusztítása lényegében egyidős az emberiséggel, így az évezredek alatt Óbuda földjét sem kerültek el.

Már a római korból ismerjük a katonakórház helyét, illetve utalásokat a birodalmat sújtó járványokról. A középkor folyamán – a 12. századtól – több ispotály és kórház működött a településen, ahol gyógyulást reméltek a különböző betegségekben szenvedők.

A pestis (*Yersinia pestis bacillus*) is több alkalommal pusztított Óbudán, a legutolsó nagy járvány 1738 decemberében érte el a török pusztítás után éppen csak újjáépülő települést. Ez a járvány is Ázsiából érkezett a kontinensre, Magyarországon először Erdély földjén regisztrálták. Onnan kúszott a betegség nyugati irányba és okozott óriási káro-

kat. Óbudán a pusztítás 1739-ben érte el a tetőpontját, ebben az évben a lakosság fele, 358 családból 888 lakos halt bele a szörnyű betegségbe. A lakott település szélén, a mai Miklós téren felépítették a pestiskórházat, ahol naponta 14-15 beteg veszítette életét a járvány idején. Az utolsó itt kezelt beteg 1739. november 30-án adta vissza a lelkét a Teremtőnek. A kórház mellé egy a nagy kőkeresztet állítottak, amely az itt működő pestistemetőt is jelezte. A feketehalál elvonulását követően, országszerte – így Óbudán is – hálaadó Szentháromság-szobrokat emeltek, megköszönve és emlékül a járvány elmúlásának, a túlélésnek. Az óbudai uradalom ebben az időben a Zichy család birtoka volt, akik sokat tettek a pusztítás okozta károk helyreállításának ügyében, valamint a lakosság létszámának, betelepítések útján történő pótlására. Az óbudai Szentháromság-szobor alapkövét 1740. május 30-án tették le gróf Zichy Péterné, Bercsényi Zsuzsanna rendelkezése alapján.

Horváth Péter

Az óbudai Szentháromság-szobor

1738-ban egy, a század elején Kis-Ázsiában kitört pestisjárvány érte el Óbudát. Mivel a település akkori plébánosa is hamar a járvány áldozata lett, ezért a nem sokkal korábban betelepült trinitárius szerzetesek végezték el a papi teendőket, illetve vettek részt a betegek gondozásában (a kolduló szerzetesrend a 12. században alakult meg - 1198-ban III. Ince pápa erősítette meg az alapítását - és Szent Ágoston regulái szerint működtek. Legfőbb tevékenységük a pogány fogságba esett keresztények kiváltására szolgáló pénz összegyűjtése volt - fogolykiváltó rend. Óbudán a Kiscelli dombon volt a rendházuk és templomuk). Az utolsó regisztrált beteg 1739 decemberében halt meg a településen. A városi bíró kimutatása alapján a járvány egy éve alatt 888 lakos, Óbuda lakosságának kb. a fele vált a „fekete halál” áldozatává.

Az akkori emberek életét még teljes mértékben áthatotta a vallás, ezért a járványt Isten büntetésének, elmúlását pedig a könyörületességének tekintették. Hálából elhatározták, hogy Szentháromság-szobrot állítanak a járvány pusztításának és a megmenekülésnek emlékére. A szükséges pénzt néhány hónap alatt összeszedték - felét az ura-

dalom birtokosa, Zichy Péterné adta, valamint Segetha Tasmás bíró - és 1740. május 30-án megtörtént az alapkövetétel. Sajnos a szobor készítőjéről és felállításá-

ról nincsenek pontos adataink, de legkésőbb 1743-ban már állt a 10,4 m magas, homokkőből készült emlékmű, amelynek alapterülete 41 m². A három

aló szobor Szent Rókuszt (a pestises betegek egyik védőszentje, aki Rómában ápolta a szenvedőket. Magyarországon csak a 18. század elején terjedt el kultusza), Szent Sebestyént (római katona, a hite miatt szenvedett vértanúságot) és Szent Félixet (a Valois-ház sarja, a trinitárius rend egyik alapítója) ábrázolja. A gyámköveken borromei Szent Károly (milánói szent, aki a pestis idején példamutatóan ápolta a betegeket), Xavéri Szent Ferenc (nincs köze a pestishez, ő a hit terjesztését jeleníti meg), Szent Flórián (római katona, aki hite miatt szenvedett vértanúságot, a tűzvészek ellen védő szent) alakjai állnak. Megjelenik Szűz Mária alakja, a tetején pedig a Szentháromságot ábrázolják. A három dombormű Szent Rozáliát (12. századi szicíliai remete szent, csontjai körbe hordozása után elmúlt a palermói pestisjárvány), a Jó Pásztort (az isteni gondviselés megjelenítése) és a Bűnbánó Dávidot (a bűnököt elkövető zsidó király, a „bűnös” óbudaiakra utal) ábrázolja.

A szobrot az 1955-ban lebontották, majd 2000-ben – az eredeti helyétől, délebbre – újra felállították. A restaurálást Szomolányi Pál vezette.

Horváth Péter

Egy hegyvidéki tájépítész élményei

A Mátyás-hegyi erdőtelepítés

A Mátyás-hegyről az erdőt a városiak a második világháború idején tüzelőnek leirtották. Az újratelepítést az 1950-es évek elején kezdték meg. A kertünkben is látszott, hogy a kopasz hegyen színes csoport dolgozik. Olykor még az énekszó is lehallatszott. Az erdészet a feketefenyő telepítést Nógrád megyéből naponta felhozott asszonyokkal végeztette. Nem is akármilyen asszonyokkal, palóc népviseletet hordó fiatalasszonyokkal, – és ahogyan akkor mondták – menyecskékkel. Most is előttem van, ahogyan csákánnyal hajlodozva alakították ki a padkákat. Nadrágot csak a munkavezető erdészek hordtak. Az asszonyok szoknya-költevényei csakúgy ringottak fel és alá.

– Néni, megszámolhatom?

Többnyire megengedték, s kissé mosolyogva, talán lesajnálva figyelték a fővárosi gyerekek tudatlanságát, illetve kíváncsiságát. Négy-öt réteget minimum hordtak. Aki többet, az felajánlotta – addig legalább szuszszanhatott egyet – hogy az övét is megszámolhatjuk. Volt, hogy hat-nyolc kikeményít

tett alsószoknya is volt némelyikükön. Az asszonyokat nyitott, padokkal felszerelt Csepel teherautókkal szállították falvaikból a Mátyás-hegy lábához. A meredek és humusz nélküli hegyoldalon a réteges mészköveket vagy az omló dolomitot felfejtették, azokból mini teraszokat, azaz padkákat alakítottak ki. A keskeny, 30-40 cm szélességű padkába már lehetett ültetni. A csapadékvíz sem tudott a padkákon átfolyani, hanem beszívárogva öntözte a feketefenyő csemetéket.

A feketefenyő telepítést illetően ennyi évtized távlatából polemizálok egy kicsit. Dévényi Antal erdész (1910-1994) a piliscsabai kopárfásításkor 1927-28-ban zseniális módszert alkalmazott. A termőréteg nélküli dolomiton, a padkákra feketefenyő magot vetett. Mint a borsó, úgy zöldelltek a sorok, amelyeket először egyeléssel ritkítottak. Később metszőollóval, majd fűrészszel. A fűrészelt kis fák egy részét decemberben karácsonyfaként értékesítették. A módszert Nyugat-Németországban valamelyik szaklapban ismertették, ezért a német tanszéki

vendégek látni szerették volna. Ilyenkor, a 70-es évek elején tanszékvezetőm, Mőcsényi prof. csak annyit mondott:

– Vigye ki őket is Piliscsabára, ők is a kopárfásításra kíváncsiak.

Az esetek többségében a tájtervező vendégek találkozhattak is Dévényi Antallal. Ő a József főherceg által behozott Drexler család dédunokája volt. Dédapja 51 évig, nagyapja 46 évig, édesapja pedig 53 évig szolgált Alcsúton, ahol a piliscsabai főhercegi erdészet vezetője volt.

Piliscsabán, a 447 m magas Nagy-Kopasz hegyen 2015-ben felállított „Jenga kilátót” Dévényi Antaltól neveztek el.)

A kitérő egyetlen oka: úgy emlékezem, hogy az ismert és biztonságos magvetés helyett a Mátyás-hegyen csemeték kerültek a padkára. Jóllehet a magvetéses módszert üzemi méretekben az 1950-es években vezették be. Magvetés vagy csemete-ültetés? A megeredési arány jónak bizonyult. A feketefenyő a kopárt megköttötte és elősegítette a lombos fajok megtelepedését. Ma a Mátyás-hegyet gazdag fajaj-összetételű karsztbokr erdő borítja, amely a feketefenyő nélkül aligha tudott volna felcseperedni.

Csemez Attila

A piliscsabai kopárfásításhoz hasonló padkákat készítettek a Mátyás-hegy déli oldalán is.

A padkákat kialakító menyecskék ennyire ünnepélyesen nem voltak kiöltözve, de az aljak megszámolása akkor is nagy élmény volt.

A szamaras vízfordó vak bácsi

A Hármashatárhegyi út (1945 előtt Guckler Károly út) és a Remetehegyi árok által határolt területen valamint a Kótarajtól nyugatra fél tucat családi házban laktak a két világháború között. A terméskőből épült házak többsége a harcok áldozatává vált. Rommaradványaikat még néhány helyen a mai napig fel lehet ismerni.

Két ház viszont túlélte a megpróbáltatásokat. A Remetehegyi árok melletti családi házban lakott egy idős vak bácsi (általános iskolás koromban már az 50 éves férfiak is bácsik voltak), aki számárháton hordta fel a vizet. A számaron két – egyenként 50-50 literes – bádoggal volt, amelyet a Mára-

marosi úton, a nyomós kútnál töltött meg. Az iskolából hazafelé jövet rendszeresen láttuk, sőt olykor hosszan el is néztük, amint kitapogatta a nyomós kutat, ráhúzta a tömlő egyik végét, a másikat pedig a puttonyba helyezte. Bizonyos idő elteltével az üresbe áttéve kezdte engedni a vizet, nehogy a számarat az egyoldali terhelés megbillentse. Amikor az egyik puttony megtelt, azaz csurgott ki a tetején a víz, a másikat is teletöltötte. Bizony a téglafal előtti szűk helyen többször a túlfolyó víz a nadrágjára és a cipőjére is ráfolyt.

Mindig megcsodáltuk, hogy jöttünk el a puttonyok töltése során érezte, sőt köszönt is nekünk. Mi pedig ilyenkor némán megvár-

tuk, amíg komótosan összeszedelőzködik, szamarát szólítja, majd a kötelet és a botot kezében tartva lassan megindul a meredek úton felfelé. Most is előttem van a „szamaras” (egymás között csak így neveztük) kopott, szürke öltönyös alakja. A fején sapkafélét hordott. A vékony lábú számar megfontolva kapaszkodott mázsás terhével felfelé a hegyi úton, amelyet naponta háromszor megtett. A távolság – a topográfiai térképen lemérve – közel egy kilométer volt, a szintkülönbség pedig 130 m egy-egy menetben.

A puttonyos vízfordás a második világháborút követően az 1960-as évek elejéig, a Hármashatár-hegyre a vezetékes hálózat kiépítéséig tartott. Az egykori vízfordó úton ma a kék háromszög jelzésű turista út halad.

Csemez Attila

III. kerület, Táborhegy

Királylakai út

16 – 20

A Királylakai út mintegy másfél km hosszan fut a II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola szomszédságától egészen a Királylakai lejtőig. Az utca átszeli Táborhegy és Testvérhegy településrészeket. Két töréstől eltekintve, ahol az Erdőalja lépcsőt, valamint a Hedvig utcát keresz-

tezi, többnyire az Erdőalja úttal párhuzamos. Az eredetileg földút mai nyomvonalra az 1930-as években kezdett kialakulni, nevét is ekkor kapta, pontosan 1936. december 15-én. Az ugyancsak Királylak nevével viselő lejtő 1970-ben, a köz pedig 1990-ben lett elnevezve.

Királylakai-barlang

A Királylakai-barlang a Táborhegyi gáztározó alagútrendszerből nyílik, nevét az alatta futó Királylakai útról kapta. Hosszúsága 380 méter, 34 m mély, és 278 m tszf. magasságban nyílik. A tűzköves dolomitban képződött barlangban változatos képződmények díszítik a falakat. A „megkülönböztetetten védett” kategóriájú barlang a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóságának a felügyelete alatt van.

A barlangot Szenthe István geológus fedezte fel 2011 tavaszán, aki az 1950-es években épült Táborhegyi gáztartó alagútrendszerének oldalában árulkodó jelekre lett figyelmes. Egy zsaluzatlan szakaszon huzatot, mozgó köveket és indokolatlan tömedékelést talált, amelynek elbontása után egy természetes barlang járatára bukkant. A barlang bejáratát Szenthe István a barátjaival a több mint egyhetes munkával szabadította ki az oda bedöntött betontól és törmeléktől, amivel az alagút építői egykor a barlangüreget próbálták lezárni. Az építők a barlangüreget az északi alagút készítése közben is harántolták, amit ott is igyekeztek eltömedékelni. A természetes üreg bejáratának kiásása után a kutatási engedélyt az Ariadne Karszt- és Barlangkutató Egyesület szerezte meg, akik Szabó Zoltán vezetésével 2011. november végén további feltárásokat végeztek, majd a feltárt barlangrendszert felmérték, dokumentálták.

A barlang különlegessége, hogy triász kori, tűzköves dolo-

mitban helyezkedik el, hasonlóan a szomszédos Táborhegyi barlanghoz, és mint ilyen, Magyarország harmadik legnagyobb dolomit barlangja! A dolomit kőzet ugyanis nem oldódik, nem cseppkövesedik igazán jól, ezért a dolomit kőzetben ritkaság a barlangképződés. A természetes üregek inkább törésvonalak, repedések mentén jönnek létre, a kőzet kimosódásával, korróziójával, elporladásával. Jelen esetben a dolomit fedőkőzete egy eocén kori nummuliteszes mészkő, ami viszont az egyik legjobban karsztosodó kőzet. A felülről beszivárgó csapadék a mészkő rétegen áthaladva kioldja az ásványokat, majd a nagyobb terekbe leérve, a nyomás alól felszabadulva kiválnak, és cseppköveket, képződményeket hoznak létre. Az elporladt részek hidrotermális hatásokra alakultak ki, de a barlang mélyebb részein hévizes formákkal, oldódásokkal is találkozhatunk.

Sliz György barlangász leírása szerint a Királylakai-barlang bejárat, négykézlábás része után egy porló falú, 20 méter mély hasadékkal folytatódik, amelynek az alsó felén már megjelennek a képződmények. Ezután jön a szűkület, amely mögött a barlang kettéágazik egy murvabánya jellegű részre, amelynek aljzatán a falból kiesett tűzkögművek hevernek, valamint egy enyhén lefelé tartó szűkös szakaszra, mely visszaoldott cseppkövekkel díszített, és mindenütt borsókövel és kalcitlemezekkel borított. Innen

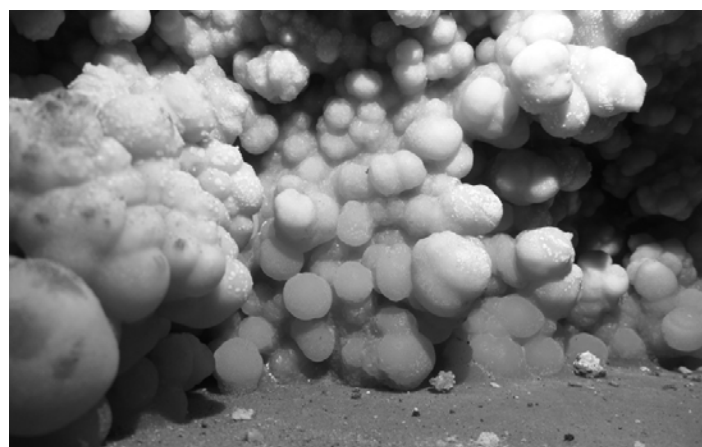
Az utca a trianoni békeszerződés következtében Magyarországról elszakadt településről, Királylakra kapta a nevét. Királylak, mai nevén Prhovec, kislélekszámú falu Horvátországban, Csáktornya (Cakovec) városhoz közel, a szlovén határ mellett. Közigazgatásilag Felsőmihályfalva (Gornji Mihaljevec) községközpontjához tartozik, Muraköz (Medimurje) megyében. Királylakon a 2000-es évek elején körülbelül 160 fő lakott.

A történelem során a 1546-tól a Zrínyiek alá tartozott, majd III. Károly 1719-ben Althan Mihály János cseh nemesnek

adományozta, ezt követően 1791-ben Festetics György vásárolta meg az uradalommal együtt. 1920-ban a Szerb-Horvát-Szlovén Királyság része lett (később Jugoszlávia), majd rövid időre visszakerült hazánkhoz. Ma Horvátország része.

A Királylakai út felett az 1950-es években gáztározó épült, melyet soha nem használtak. A tározóban van az útról elnevezett Királylakai-barlang bejárata, amely hazánk harmadik legnagyobb, dolomitban képződött barlangja. A gáztározó alatti nagyméretű telken épült fel a Királylakai úti Toscana Villapark.

Bugyi Szabina

Borsókövek a barlang mélyén

ered a huzat is, amely olyan erős, hogy a barlangban mozgó emberek porát messze elhordja.

A további kutatást éppen a szép képződmények, a hóféhér függőcseppkövek, heliktitek akadályozzák, mert csak a kristályos szűkületek szétvézése árán lehetne előre jutni. Érdekes, beszédes elnevezésekkel találkozhatunk itt, mint a Púdertáró, Limonitbánya, Fájdalomküszöb, Beáldozott kuszoda, vagy a Lebbencstészta átjáró. A barlangon belül a

közlekedést két létra is segíti. A Királylakai-barlang két helyen is le van zárva. A tározó bejáratára került egy új vasajtó, rejtett zárral és denevérnyílással, valamint egy másik, a tóból nyíló, képződményeket rejtő szakasz elé. A barlangot a barlangászok is csak szigorított feltételekkel (pl. elektromos világítás, tiszta overál, stb.) látogathatják a Nemzeti Park Igazgatóságának engedélyével.

*Várkonyi Bea – barlangász
foto: Sliz György*

Tábor-hegyi gáztározó

Talán kevesen tudják, hogy Óbudán, a Királylakai úti Villapark felett egy hatalmas alagútrendszer végén egy üres gáztartály van, aminek eredete homályos. A Fővárosi Tanács Végrehajtó Bizottság (VB.) Közmű és Szolgáltatási Igazgatóságának 1967.05.22-én kelt jegyzőkönyvéből azonban sokmindenre fény derül.

1951-ben ugyanis egy gáztározó (a jegyzőkönyvben „barlanggáztartó”) megépítésének igénye merült fel, mivel a dunántúli olajmezőről csak szakaszosan érkezett földgáz a fővárosba. Ugyanakkor a növekvő gázigény kielégítése miatt a földgáz mennyiségét emelni kellett, amelyre az Óbudai Gázgyár tárolási kapacitása már nem volt elegendő. Ezért egy új, nagynyomású gáztározó acéltartályt kellett telepíteni a felhasználási helyhez közel, és lehetőleg földalatti kőzetbe. A kőzet vájatába feszülő tartályban keletkező gáznymást ugyanis a kőzet veszi át, és nem a tartály fala. Ezáltal a tartály építéséhez szükséges acélsanyag mennyisége jelentősen csökkenthető, így annak magas költsége is. A gazdaságosság mellett légoltalmi szempontok is közrejátszottak, valamint a várhatóan alacsonyabb üzemeltetési költség. Erre igen alkalmasnak tűnt a Tábor-hegy 200 m vastagságú, nagyszilárdságú dolomit kőzete.

A VB. döntése alapján a gáztározó építése 1952-ben megkezdődött. 1954 végéig a kőzetfeltárási munka nagy része megtörtént. Kiépült a 120

m hosszú, téglalobtozatú táró (tégladongájú gyalogos folyosó), a későbbi tartály elhelyezésére szolgáló vájat (alagút), valamint annak végén egy kísérleti acéltartály. A 15 atm. nyomásra tervezett, 6 mm falvastagságú acéltartály 127 m-re van a terepszint alatt, belső átmérője 5,12 m, hossza 20,30 m. A tartályon végzett tesztek igazolták, hogy a gáz tározásának ezen műszaki megoldása biztonságos. A VB. a sikeres kísérlet alapján a tározó programját jóváhagyta, így a Fővárosi Gázművek a munkákat 1959-ben a tárók és alagutak építésével folytatta. Feltehetően ekkor vájtak ki újabb tárókat tervezett további két alagút megközelítésére, melyből egyik el is készült a már meglévőtől északra.

A munkálatok a környezetet is átalakították. Landauer Gábor –aki már akkor is itt lakott– elmondása szerint a kibányászott anyagot vágányokon, csillével szállították le az Erdőalja útra, keresztezve a burkolatlan Királylakai utat, és rakták dömperekre. Az Erdőalja útnál a vágányok mellett idővel egymás fölött négy földszintes ház épült komfort nélküli lakásokkal, ahol 1957 után a munkásokból kisebb kolónia jött létre. Az Erdőalja úton pedig vízvezetékét fektettek. A II. kerületi, Csatárka úti víztározóból idáig hozták el a vizet, és itt telepítették le a környék első tűzcsapját is.

Időközben a nagyalföldi gázforrások és Budapest közötti távvezeték megépült, ezzel a főváros gázellátása folyamatos lett, a Táborhegyi gáztározó szükség-

Gáztartály acéllemezei hegesztett csatlakozásokkal

telenné vált. A V.B. 1961-ben a munkálatokat leállította, és az addig megépült alagútrendszer hasznosításával a V.B. Közmű és Szolgáltatási Igazgatóságot bízta meg. Felmerült a honvédelmi célokra, gombatermesztésre, áruraktározásra való felhasználás lehetősége. Azonban a hasznosítás nem sikerült. Honvédelmi célokra csak további nagy ráfordítások után lehetett volna hasznosítani, gazdálkodó szervezetek pedig a magas értéke miatt nem voltak hajlandók átvenni.

Itt jegyzem meg, hogy a különböző cikkekben megjelenő, újkéletű „metróalagút” elnevezés félrevezető. Korábban nem is használták, bár tény, hogy az M2 metró építése is ekkor indult el, és azonos technológiával készült.

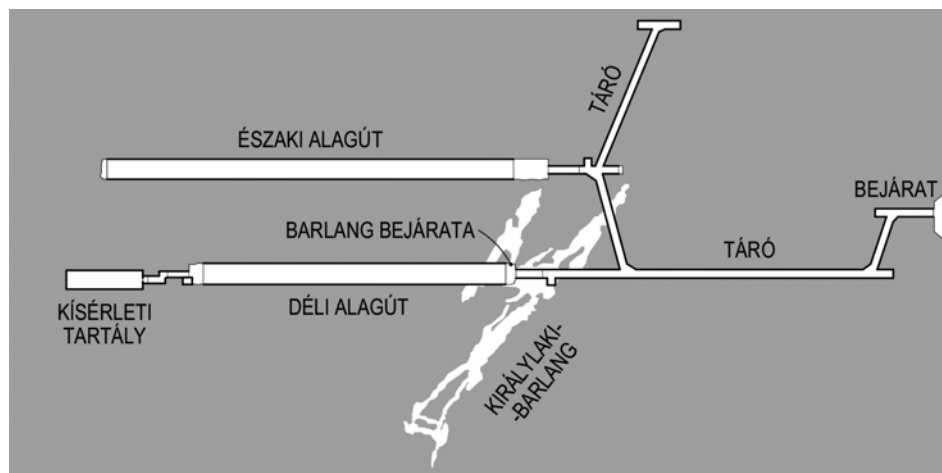
A félkész tározót lezárták. A vágányokat elbontották, a Királylakai út feletti nagyméretű erdős telket rendezték, lekerítették, felügyeletével a Polgárőrség bízta meg. A tározó bejárata

előtt egy kismélységű vízmedence maradt, mellette egy kisebb, salakos focipálya, amit a hegyi lakosok is használtak. A tározóba idővel mégis be lehetett jutni. Volt, aki laskagombát termesztett a kedvező klímájú alagút elején, és voltak, akik a jó akusztikája miatt ott szilvesztereztek.

Alul, a munkások távozása után többen beköltöztek, de 1986-ban a lakóépületeket szanálták, a telkeket pedig értékesítették. Az Erdőalja út felett ma már családi házak, ikerházak állnak, a Királylakai út felett pedig megépült a Toscana Villapark. A tározó már csak erdőn át, ösvényről közelíthető meg. Bejárata le van zárva, bejutni csak a Duna-Ipoly Nemzeti Park engedélyével lehet, mivel a 2011-ben feltárt Királylakai barlang, a tározó oldalából nyílik.

Dokumentumok és helyi lakók információi alapján összeállította:

Felcsuti László

Alaprajzi séma: Tábor-hegyi gáztározó, és alatta a Királylakai-barlang.

Téglalobtozatú táró bejárati szakasza

Iskolai hírek

Ha rosszmájú lennék, azt írnám, hogy legjobb hírünk, hogy nincsen sulis – de tudjuk, hogy ez így, nem lenne igaz. Nem csak a pandémiára való tekintettel, hanem az oktatás mindhárom szereplője is így érzi. Így érzik a szülők, így érzik a diákok, és láss csodát, így érzik a tanárok is.

Lassan gyűlnek a tapasztalatok – és mint korábban beszámoltunk róla –, ügyesen vette mindenki az akadályt, mégis érezzük a helyzet rendkívüliségét. A szülők szóban és írásban beszámolnak arról, hogy most már érzékelik a pedagógus pálya összetettségét, hiszen mostanában 24 órás szülői szolgálatuk mellé többórás tanári szerep is járul. Mintegy 8 órában dolgozniuk is kellene, miközben a háztartás is igényel némi jelenlétet.

A pedagógusoknak továbbra is hiányzik a sok okos szempár, a mosolygós arcok és az olykor huncut vigyorok. Továbbra is van leckehiány, későbbi pótlás, és tapasztaljuk a soha el nem készülő, de beígért feladatok reménytelen hangulatát. Míg korábban együtt javíthattunk, és személyes támogatást adhattunk egy-egy szemvillanással, rámutatással, valós tan- és memotechnikai eszközzel, most a személyre szóló összes ötletünket le kell írni, vagy gépbe mondani. Ha eddig legalább 2 gyerek egyszerre haladt, most biztos, hogy mindenki másról tart. Tehát nemcsak a javítás, de az instruálás is roppant időt vesz igénybe. Vajon hasznosak-e soraink? Hatékonyságuk ott kimutatható, ahol elolvassák üzeneteinket, és megfogadják azokat, de aki eddig sem figyelt ránk, az valószínűleg most sem teszi. Mi pedig újra és újra próbálkozunk.

Megkértem tanítványaimat, hogy írják le tapasztalataikat és élményeiket a digitális munkarendről. Nagyon érdekelt, mit éreznek, hogy vannak. Remek írások születtek, és nagyjából azonos fő pontok jelentkeztek. A korai riadalom után belerázódtak, élvezik, hogy maguk oszthatják be az idejüket, örülnek, ha előre látják a heti feladatokat, valamint a feltöltés vagy

dolgozat anyagát és időpontját. Kedvelik, hogy minden reggel megkapják a napi penzumot is. Értékelik, hogy kérdésüket, kérésüket, vagy problémájukat hamar megválaszoljuk, és észreveszik, hogy a tananyagot jól strukturáltan, érdekes magyarázó, gyakorló és szórakoztató linkekkel gazdagítjuk.

Külön hangsúlyt kapott a beszámolóknak az, hogy bár több felületen kell dolgozniuk, (mivel egyik felület sem olyan, hogy minden tárgyból a legjobb lenne, a pedagógusok a saját tárgyukhoz optimálisan legjobbat is használják), a dolgozókat előkészítő gyakorló tesztek egymás után tetszőlegesen sokszor megoldhatók, és így szinte tökéletesre fejleszthetik a tanulók tudásukat. Ugyanakkor a digitális életben már többnek fáj a szeme, feje, így nagy örömmel használják papír alapú tankönyveiket és munkafüzeteket. Azt is megfogalmazták, hogy bár online órák jelenleg nincsenek, mégis könnyen szerezhetnek jó jegyeket munkájukra.

A szakmai rész mellett a legtöbben megemlítették a remek otthoni ellátást, a későbbi kelés, a random vagy egyéni pihenés örömeit, valamint a legfontosabbat: a család együttlétének nagyszerűségét. A barátok, osztálytársak és tanáraik, a hagyományos iskola hiányát is leírták. Ebből úgy hiszem leszűrhető, hogy a gyerekek megfelelő érettséggel kezelik a helyzetet.

Kádár Eszter

Tucatjával érkeztek az élvezetes beszámolók, íme az egyik:

Távtanulás

(Szalai Julcsi 8.b)

Amikor elkezdődött ez a járvány és az ezzel járó cirkusz, nem éreztem, hogy kiemelkedően veszélyesre is fordulhat. Egy átlagos influenzában is többen haltak meg. Így nem vettem komolyan. Azonban amikor a kormány bejelentette, hogy az iskolákat bezárják, egyből felfigyeltem. A házi karantén és a távoktatás nem hangzott valami fényesen. De kénytelen voltam hozzászokni az itthon tanuláshoz, akárcsak a testvéreimnek, a batátaimnak, és az ország minden egyes fiataljának. Nem volt olyan egyszerű megtalálni az anyagot a tanárok jelenléte nélkül, ez is megtanított arra, milyen fontos az iskolába járás, ahol a tanár segítsége mindig kéznél van. Tudtam, hogy ebben a helyzetben is mindig meg tudom kérdezni

„Szomorú a tanterem, mindenki elhagyta”

Tapasztalataim az online tanításról

(Csurilla Botond, 6.a)

„Nem volt könnyű átszoknom az online tanításra, de sikerült. Most már biztos, hogy sokkal jobban megy.

Elmondom, hogyan rázódtam bele. A legelején még azt sem tudtam, hogy a gmail mellett a Classroom-ot is nézni kell, így egy picit pótolnom is kellett.

Szerintem az, hogy reggel korán fel kellett kelni, és sietni az iskolába, jobb volt, mint így itthonról tanulni. Például a matekot, ha nem értem, nem nagyon tudják anyáék elmagyarázni, hogy miért pont úgy van. Ők sem értik, de ki tudják számolni.

Szerencsére az angol, a töri és a tanuló tantergyak jól mennek. A véleményem az, hogy az iskolában százszor könnyebb volt tanulni, de az azért, jó, hogy

nem kell minden reggel olyan korán felkelni. Persze, ha van elmaradásom, azt korán reggel pótolom, amíg még mindenki alszik.

Az is jobb, hogy anya olyanokat főz, amiket szeretek, és sokat meg tudok enni belőle, na jó, azért nem tudok olyan sokat enni, de nekem az is elég.

Eleinte nehézségeket okozott az, hogy feltöltsem a feladatokat, de most már simán megy. Ja, most, hogy a KRÉ-TÁ-ban megjelent az, hogy az elkészített házikat is meg kell jelölni az elkészített feladatok fülecskében, nem túl jó, mert túl sok helyet kell egyszerre figyelni.

Nekem ezek voltak a tapasztalataim. Mint már említettem, nekem sokkal könnyebb lenne bejárni az iskolába.”

azt, amit szeretnék, de mégiscsak kényelmesebb elmondani a problémát, mint bepötyögni. Az viszont megkönnyíti a dolgom, hogy angolból is és egyéb tantárgyaimból is leginkább fogalmazásokat kérnek tőlünk, amit szeretek készíteni. Azt hittem, hogy ez a szituáció csupán 2-3 hétig fog tartani, de csalódnom kellett. Meg is hatódtam, amikor anyukám elrakta a szekrény mélyére az iskolatászkám, mert egy jó ideig úgysem fogom használni. Az edzéseimet is a nappaliban végzem, ami szintén nem olyan élménnyel teli, mint amikor az edzőteremben erősíték és elemzések. Talán még soha nem hiányzott annyira az osztálytermem, mint most. De tudom, hogy ez is (mint minden más szörnyűség) véget fog érni, akár hamar, akár soká...

AZ EGYESÜLET HÍREI

„Egynek minden nehéz,
sokaknak
semmi sem lehetetlen”

GOLGOTA KARBANTARTÁSA: A Kiscelli Golgota szobrait újra bezöldítette a moha. Szőnyi Endre a szobrok egykori restaurátora nagypéntek előtt vegyszerrel kezelte a kőfelületet, majd néhány lefagyott kódarabot szakszerűen pótolta. A munkában segédkezett felesége és fia is. Köszönjük az egyhetes munkájukat, és azt, hogy Egyesületünk által felújított szoborcsoportot ilyen odaadással őrzik. Időközben szükségessé vált a szobrok festésének a restaurálása és a kőfelület impregnálása is, melyek anyagi háttérével még nem rendelkezünk.

Szünet a Házban

Járvány miatt zárva a Ház. Elmarad a májusra tervezett „Családi Vasárnap”, a „Gyermeknap tūranap”, a kerti bográcsozás a vasárnapi ebéddel, és nem lesz kiállításmegnyitó sem. A meghirdetett állandó programok is szünetelnek. Félő, hogy a Hegyvidéki Séta-kör tagjai az elmaradt tūrák miatt nem maradnak fitték, de azért a kórustagok legalább otthon énekelnek.

A júniusra tervezett programjaink is elmaradnak, melyek közül leginkább sajnáljuk a már jól előkészített „Óhegy Napok” háromnapos, Óbudához kötődő, történelmi kort idéző „Árpád-házi királyok és szentek” témájú rendezvényünket, kiállítással, tudományos előadással, zenével, tánccal, felolvasó színházzal, szacskaversennyel.

Az éves egyesületi közgyűlés szeptember 7-én lesz, amennyiben a járvány-adta korlátozások megszűnnek.

Mint kiderült, időnk nem lett sokkal több, de azért van. Új gondnokainkkal összeszedtük a már tönkrement bútorokat, elbontott köveket és burkolólapokat, és egy nagy konténerrel elszállították. Jani rendbe hozta a kerti kaput, kitararította a kertet. Tünde nagytakarított a házban.

A „maradj otthon” adta lehetőséget az elmaradt adminisztrációk pótlására is használjuk. Ezek közül legjelentősebb a tagnyilvántartás frissítésével kapcsolatos tennivalók, melyet bizonyára többen tapasztalnak. Na és persze programjaink gazdagításával is foglalkozunk.

az Egyesület Vezetősége

Folytatódik a fejtörő

Változások követése

Az Óhegy Egyesület missziója az Óbuda-Hegyvidéken élők helyi kötődésének erősítése, közügyekben való összefogása, számukra megfelelő közösségi programok szervezése. Hogy e munka értéke emelkedjen, szükségünk van tisztelt Olvasóink véleményére.

Vezetőségünk minden vágya, hogy terveivel, programjaival kövesse az idők folyamán már létrejött és a még előttünk álló

változásokat. Mik is ezek a változások? A Hegyvidék lakosság-számának jelentős növekedése, fiatalabb generációk érkezése, és mindezt megfejeleli a vírus okozta változások maradványai.

Hogyan kövessük a változásokat, mivel gazdagítsuk programjainkat, hogy fiatalok, idősek, új beköltözők, régóta itt lakók örömeiket leljék a felhatalmazásban? Feltesszük a kérdést: **Te milyen programon vagy eseményen vennél részt szívesen?** Várjuk a válaszokat a rövid online kérdőívünkön:

<http://tiny.cc/ohegy>

**Kérjük, támogasson adója 1%-val,
május 20-ig.**

(eszja.nav.gov.hu, vagy papíralapon)

Kedvezményezett neve:

Óbuda-Hegyvidékiek Egyesülete

Adószáma:

18088476-1-41

ÓHEGY-HÍREK

HAVILAP (MKM 226.674/1998)

Kiadja: Óbuda-Hegyvidékiek Egyesülete,
1037 Bp., Toronya u. 33. Tel.: 30-230 6994

E-mail:

egyesulet@ohegy.hu, www.ohegy.hu

Felelős kiadó: Felcsuti László elnök.

Szerkesztő: Mikés Kriszta, Dienes Andrea.

Hirdetésfelvevő:

Óhegy Egyesület. Telefon: 70-325 3416

Előkészítés: Petit Typo Bt.

Nyomás: Coradix Kft.

Megjelenik: 3000 példányban

Nemzeti
Együttműködési
Alap

ÓBUDA
közösséget építünk

HEGYVIDÉKIEK INGATLANIRODÁJA

Építési telkek, családi házak, új építésű
és használt lakások értékesítése és bérbeadása

ÓBUDALUX INGATLANIRODA

Forster Judit
irodavezető-építész

150 aktuális ingatlant kereső ügyfél, 300 eladó vagy kiadó ingatlan ajánlat

TESTVÉRHEGY
TÁBORHEGY
REMETEHEGY
MÁTYÁSHEGY
ARANYHEGY
ÜRÖMHEGY

1037 Budapest,
Erdőalja út 46.

E-mail: obudalux@oi.hu

HÍVJON BIZALOMMAL!

06 30 696 6969

www.obudalux.hu | www.obudaihegyvidek.hu

INYENC KERT

ÉTTEREM ÉS KÁVÉHÁZ

INGYENES KISZÁLLÍTÁS

Menü: leves + választható főétel 1150 Ft + csomagolás.

Menü: Leves + választható főétel + desszert 1500 Ft + csomagolás.

Kiszállítjuk honlapunkon olvasható, finom ételeinket is.

Megtekinthető: www.inyenckert.hu

Telefon: 487 3090, +30 476 1316 vagy inyenckert@gmail.com

Ínyenckert étterem - 1037 Bp. Vörösvári út 131.

BÚTORKLINIKA A HEGYEN

Antik bútorok szakszerű javítását,
korhű restaurálását
vállaljuk.

Telefon: 388-2464
Mobil: 06 20 260 3012

ONLINE KINEZIOLÓGIAI STRESSZOLDÁS

TESTI-LELKI-SZELLEMI PROBLÉMÁK FEOLDÁSA
HARMONIZÁLÁS, BELSŐ ERŐ NÖVELÉS.

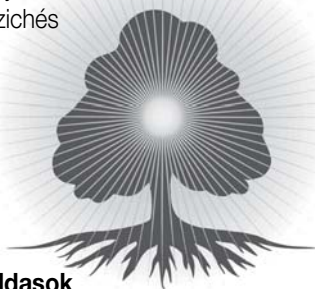
A blokkolás utáni belső egyensúly kialakításával
öngyógyító erőink beindulnak, pszichés
immunrendszerünk megerősödik,
így képessé válunk nehézségeink
hatékonyabb kezelésére.

Szeretettel várlak:

PAPP ÉVA kineziológus:

+36 20 322 4944;

www.kinezmag.wixsite.com/oldasok

CSÖPÖG, FOLYIK, ELDUGULT? KARESZ MEGOLDJA!

Hegyvidéki szerelő vállal

- WC, csap, szifon javítást,
cserét
- vizesblokk
teljes felújítását,
- duguláselhárítást

kedvezményes árakkal

06-20-981-6703

Idősek gondozását, betegek ápolását

vállalom a Hegyvidéken,
egészségügyi végzettséggel,
igazolt tapasztalattal
és szeretettel.

Hendlein Terka

Hívjon bizalommal:

+36 20-266 9330

ÖSSZERAKJUK, KISZÁLLÍTJUK!

Rendkívüli helyzetre való tekintettel,
a Hegyvidéken élő időskorúak
telefonos megrendelésére összerakjuk
áruikat és az üzlet előtt átadjuk,
vagy hétköznap 9-14 óra között
házhöz szállítjuk.

Erdőalja úti ABC

1037 Bp., Erdőalja út 79.

Telefon: 06 1 388 6713

